

MCA-001-014202

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2018

Sanskrit : CCT - 05

(Gadyakavya)

(१) हर्षचरितम् (उच्छ्वास - ५) (२) दशकुमारचरितम् (उच्छ्वास - ८)

(३) कादम्बरी (महाश्वेतावृत्तान्तः) (Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 014202

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- १ नीचेनामांथी कोष्ठपश्च ७ गद्यखंडेनो अनुवाद करो : १४
- 1 Translate any two of the following passages : 14
- (१) अथ दूरादेव लेखगर्भया नीलीरागमेचकरूचाचीरचीरिकया रचितमुण्डमालकम् श्रमातपाभ्यामारोप्यमाणकायकालिमानम्, अन्तर्गतेन शोकशिखिनाऽङ्गारतामिव नीयमानम्, अनित्वरागमनद्रुततरपदोद्धूयमानधूलिराजिव्याजेन राजवार्ताश्रवण-कुतूहलिन्या मेदिन्येवानुगम्यमानम्, अभिमुखपवनप्रेङ्खत्प्रविततोत्तरीयपर-प्रान्तवीज्यमानोभयपार्श्वमतित्वरया कृतपक्षमिवाशु परापतन्तम्, प्रेर्यमाणमिव पृष्ठतः स्वाम्यादेशेनाकृष्यमाणमिव पुरस्तादायतैः श्रमश्चासमोक्षैः ।
- (२) इत्थंभूते च देवे हर्षे राजनि च तदवस्थे सर्वस्यैव लोकस्य कपोलेषु कीलिता इव कराः, लोचनेषु लेप्यमप्य इवाश्रुस्रुतयः, नासाग्रेषु ग्रथिता इव दृष्टयः, कर्णेषूत्कीर्णा इव रुदितध्वनयः, जिह्वासु सहजानीव हा कष्टानि, लपनेषु पल्लवितानीव श्वसितानि, अधरेषु लिखितानीव परिदेवितपदानि, हृदयेषु निधानीकृतानीव दुःखान्यभवन् । उष्णाश्रुदाहभीतेव नाभजत नेत्रोदराणि निद्रा । निःश्वासवातविधूता इव व्यलीयन्त हासाः ।
- (३) उत्थितेन त राज्ञा क्षालिताक्षालिते मुखे मुष्टिमर्धमुष्टिं वाऽभ्यन्तरीकृत्य कृत्स्नमायव्ययजातमहनः प्रथमेऽष्टमे भागे श्रोतव्यम् । श्रुण्वत एवास्य द्विगुणमपहरन्ति तेऽध्यक्षधूर्ताः । चत्वारिंशत् च षण्णवोपदिष्टानाहरणोपायान्सहस्रधा-त्मबुद्धयैव ते विकल्पयितारः । द्वितीयेऽन्योन्यं विवदमानानां प्रजानामाक्रोशाद्दहय-मानकर्णः कष्टं जीवति । तत्रापि प्राड्विवाकादयः स्वेच्छया जयपराजयौ विदधानाः पापेनाकीर्त्या च भर्तारमात्मानं चाथैर्योजयन्ति ।
- (४) अथैव मन्त्रिणो मनस्यभूत - अहो मे मोहादबालिश्यम् । अरूचितेऽर्थेचोदयन्-र्थीवाक्षिगतोऽहमस्य हास्यो जातः । स्पष्टमस्य चेष्टानामायथापूर्वम् । तथाहि - न मां स्निग्धं पश्यति, न स्मितपूर्वं भाषते, न रहस्यानि विवृणोति, न हस्ते स्पृशति, न व्यसनेष्वनुकम्पते, नोत्सवेष्वनुगृह्णाति, न विलोभनवस्तूनि प्रेषयति, न मत्सुकृतानि प्रगणयति, न मे गृहवार्ता पृच्छति, न मत्पक्षमान्प्रत्यवेक्षते, न मामासन्नकायेष्वभ्यन्तरीकरोति, न मामन्तः पुरं प्रवेशयति ।

- ૨ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો. ૧૪
- 2 Explain with reference to the context any **two** of the following : 14
- (૧) દેવ! તૃતીયમહઃ કૃતાહારસ્યાસ્યાઘ્ન ઇતિ ।
- (૨) પ્રજાભિસ્તુ બન્ધુમન્તો રાજાનઃ ન જ્ઞાતિભિઃ ।
- (૩) અવિશ્વાસ્યતા હિ જન્મભૂમિરલક્ષ્મ્યાઃ ।
- (૪) જીવિતં હિ નામ જન્મવતાં ચતુઃ પન્નાન્યહાનિ ।
- ૩ આખ્યાયિકાનાં લક્ષણો જણાવી હર્ષચરિતનું આખ્યાયિકા તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪
- 3 Evaluate હર્ષચરિત as an આખ્યાયિકા after explaining its characteristics. 14
- અથવા / OR**
- ૩ હર્ષચરિત ઉચ્છવાસ-૫ ના આધારે હર્ષવર્ધનનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
- 3 Draw the character sketch of હર્ષવર્ધન on the basis of હર્ષચરિત - ઉચ્છવાસ - ૫ । 14
- ૪ દંડીની ગદ્યશૈલીની સોદાહરણ ચર્ચા કરો. ૧૪
- 4 Discuss the prose - style of દણ્ડી with illustrations. 14
- અથવા / OR**
- ૪ વિશ્વતનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪
- 4 Draw the character sketch of વિશ્વત । 14
- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪
- 5 Write short notes on any **two** of the following : 14
- (૧) પુંડરીકનું પાત્ર
- (1) Character of પુન્ડરીક
- (૨) બાણની શૈલી
- (2) The style of બાણ
- (૩) મહાશ્વેતા
- (૪) અચ્છોદવર્ણનમ્